

07.10.2024

Eduskunta
Hallintovaliokunta

Hallintovaliokunnan kirjallinen lausuntopyyntö 3.10.2024

Hätäkeskuslaitoksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi

Sisäministeriön pääluokkaan ehdotetaan yhteensä 2,2 miljardia euroa eli 372 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Sisäministeriön hallinnonalalla valmistellun tuottavuusohjelman perusteella Hätäkeskuslaitoksen osuus sisäministeriön hallinnonalan säästöistä vuonna 2025 on 2,3 miljoonaa euroa. Hätäkeskustoiminnan palvelutasoon liittyy lisäksi Pelastusopiston järjestämien hätäkeskuspäivystäjäkursseiden oppilasmäärä.

Hätäkeskuslaitoksen näkökulmasta 2,3 miljoonan euron säästö on toteutettavissa hyödyntäen edelliseltä vuodelta kertyviä siirtyviä eriä, jotka muodostuvat kahdesta kokonaisuudesta. Hätäkeskuslaitos ei tule nykyisellä koulutusmäärällä saavuttamaan 630 henkilötyövuoden henkilöstötavoitetta vaan henkilötyövuosimäärä tulee olemaan n. 615. Lisäksi tietojärjestelmähankkeiden eteneminen ei ole ollut suunnitelmien mukaista, koska palveluntuottajien kanssa on ollut aikatauluihin ja kustannustasoon liittyviä ongelmia. Hätäkeskuslaitoksen näkökulmasta on erittäin tärkeää, että siirtyviä eriä ei leikata pois, jotta säästötoimet on mahdollista tehdä hallitusti.

Tietojärjestelmähankkeet koskevat erityisesti kahta suurempaa hanketta eli hätäpuhelujen siirtämistä pois turvallisuusverkosta (tuve) ja reaaliaikaisen tekstinsyöttöominaisuuden (RTT) rakentamista. Hätäpuhelujen irrottaminen turvallisuusverkosta parantaa varautumisen näkökulmasta toimintavarmuutta, koska tällöin turvallisuusverkon häiriöt eivät vaikuttaisi hätäpuhelujen vastaanottoon. RTT taas tarkoittaa sitä, että mobiililaitteella tulee voida tehdä hätäilmoitus siten, että hätäkeskuspäivystäjä näkee kirjain kirjaimelta hätäilmoituksen tekijän kirjoittamisen ja toisaalta hätäilmoituksen tekijä näkee kirjain kirjaimelta hätäkeskuspäivystäjän vastauksen reaaliaikaisesti ja vuorovaikutteisesti. RTT on oltava käytössä EU:n esteettömyysdirektiivin mukaan viimeistään 28.6.2027 mennessä.

Hätäkeskuslaitoksen henkilötyövuosimäärä on nykyisellä koulutusmäärällä laskeva. Nykyinen koulutusmäärä on kaksi 24 opiskelijan kurssia vuodessa, joka tarkoittaa sitä, että vuoteen 2030 mennessä Hätäkeskuslaitoksen henkilötyövuosimäärä on arvioiden mukaan n. 50 henkilötyövuotta nykyistä pienempi. Hätäkeskuslaitos on esittänyt, että kurssivahvuutta lisättäisiin kahteen 30 opiskelijan kurssiin vuodessa. Hätäkeskuslaitoksen arvion mukaan tällä koulutusmäärällä olisi mahdollista pitää yllä nykyinen henkilötyövuosimäärä. Tämä puolestaan edellyttää riittäviä voimavaroja Pelastusopistolle.

7.10.2024

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstön osalta on kaksi ongelmakohtaa eli käytännössä Keravalle ja Vaasaan ei ole riittävästi hakijoita. Vaasan tilanne on sikäli ongelmallinen, että kaksikielinen palvelukyky hoidetaan käytännössä Vaasan hätäkeskuksesta ja kaksikielinen kurssi tulisi järjestää säännöllisesti, jotta kaksikielinen palvelutaso kyetään pitämään yllä. Keravan ja Vaasan henkilöstötilanne on ollut pitkään ongelmallinen ja Hätäkeskuslaitos on esittänyt alueellisia kursseja ongelman ratkaisemiseksi ymmärtäen, että Pelastusopistolle alueellisten kurssien järjestäminen nykyisillä voimavaroilla ei onnistu.

Sisäministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelman säästövaatimukset ja toisaalta yleinen kustannusten ja hintojen nousu tulee tarkoittamaan Hätäkeskuslaitoksessa sitä, että täysin uusia, luovia ratkaisuja on löydettävä, jotta nykyinen palvelutaso voidaan pitää yllä. Muussa tapauksessa on edessä hätäilmoitusten keskimääräisen vastausajan pidentyminen, joka johtaa poliisi-, pelastus-, ensihoito- ja sosiaalitoimen hälyttämisen hidastumiseen ja sitä kautta ihmisten avun saannin hidastumiseen kiireellisissä tilanteissa.

Ylijohtaja

Taito Vainio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 07.10.2024 klo 08:48. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Jakelu

Eduskunta hallintovaliokunta

Tiedoksi

Hätäkeskuslaitos, hallinto- ja tukipalveluosasto
Hätäkeskuslaitos, johdon tuki -yksikkö